

NY INSPIRATION TIL PLANER FOR DET ÅBNE LAND

Plan09 har netop igangsat 12 nye eksempelprojekter. Fire fokuserer på planlægning af det åbne land, mens seks andre især beskæftiger sig med byernes udfordringer. Endelig sætter to projekter fokus på nytænkning af selve kommuneplandokumentet, hhv. den digitale kommuneplan og kommuneplanens rammedel. Her kan du læse mere om de fire projekter i det åbne land. I de kommende numre af Byplan Nyt kan du følge med i de øvrige eksempelprojekter.

Der findes ikke ét svar på hvordan den "optimale" kommuneplan ser ud – alle kommuner står over for at skulle træffe en række til- og fravalg i kommuneplanprocessen. Fire eksempelprojekter i Plan09 sætter særlig fokus på det åbne land i kommuneplanen og de har allerede truffet deres valg. Metoder, vidensgrundlag og planlægningsprincipper er valgt ud fra vidt forskellige lokale forudsætninger og politiske prioriteringer.

Viborg: By og land i samme skala

De bynære områder omkring Viborg og oplandsbyen Møldrup er i fokus i Viborg Kommunes eksempelprojekt. Kommunen udnytter mulighederne for, for første gang at se by og land i "samme skala". Den detaljerede planlægning af byområderne skal modsvares af en detaljeret planlægning for de bynære landområder. Derfor arbejdes der med detaljerede landskabsanalyser, oplevelsesværdikortlægning i de bynære landområder samt 3D-visualiseringer af alternative hovedstrukturskitser. En forudgående offentlig høring om de bynære landområder er planlagt inden kommuneplanforslaget udarbejdes. Valget af de to byer afspejler en klar prioritering af, at en nuanceret planlægning af de bynære landområder er ressourcekrævende, og at der derfor især må sættes ind med detaljerede analyser i de områder, hvor planlægningsbehovet er størst.

Skive: Områdeplaner for multifunktionelle jordbrugslandskaber

Landbrugets udvikling står centralt i Skive Kommunes eksempelprojekt. Projektets formål er at afprøve nye planlægningsprincipper for at integrere landbrug, bosætning og friluftsliv. Det skal

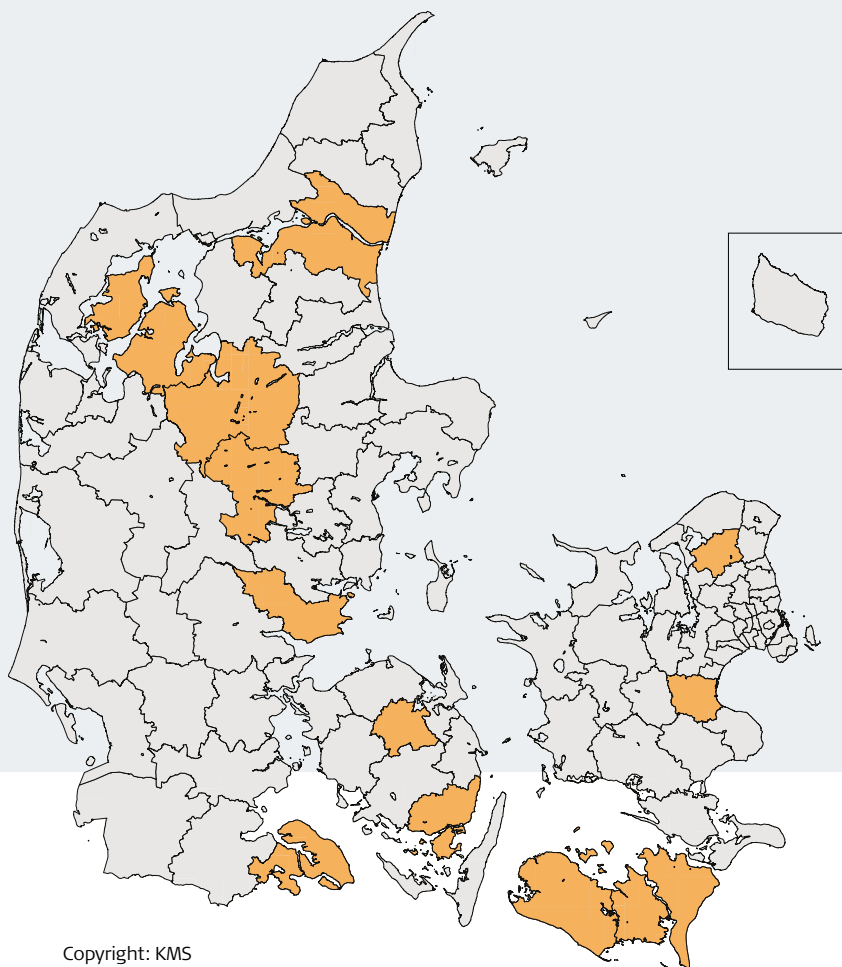
ske ved at udpege nye, overordnede områdetyper i det åbne land: Intensive landbrugsområder, natur- og landskabsområder, kystnære områder og bynære områder. Der er udvalgt tre caseområder for projektet, hvor der skal udvikles forskellige scenarier for det moderne landbrugslandskab – hver med sine strategier, planer og retningslinier. Overvejelser om drift og pleje af de forskellige områdetyper indgår også i arbejdet.

Videns- og plangrundlaget skabes via en række workshops med landmænd, skovejere, beboere mv. samt deltagelse af eksperter fra bl.a. Forskningscenter for Skov, Landskab og Planlægning. Opdelingen af det åbne land i delområder er også med til at gøre borgerinddragelsen mere nærværende. Skive Kommune omsætter med andre ord de fordele, der kendes fra bydelsplanlægningen i de større byer til områdeplaner på landet.

Vil du vide mere om:

- De mange politiske og planfaglige til- og fravalg, der kan beskrives i en køreplan for kommuneplanprocessen: www.plan09.dk/koereplan.
- De fire eksempelprojekter om det åbne land:
 - www.plan09.dk/viborg
 - www.plan09.dk/skive
 - www.plan09.dk/hedensted
 - www.plan09.dk/morsoe
- Plan09s 12 eksempelprojekter: www.plan09.dk/zrunde
- Plan09s videndeling og netværk: www.plan09.dk/netvaerk

PLAN09 siderne

Copyright: KMS

Nye eksempelprojekter i Plan09

- Erhverv ud til motorvejen?
(*Guldborgsund, Lolland og Sønderborg kommuner*)
- Den klimatilpassede kommuneplan (*Hedensted Kommune*)
- Omstigning til stationszonen (*Hillerød Kommune*)
- Haver og Højhuse, scenarier for by- og befolkningssudvikling
(*Køge Kommune*)
- Helheder og kompetencer i det åbne land (*Morsø Kommune*)
- Nye planprincipper i kommuneplanens rammedel
(*Odense Kommune*)
- Mellemland (*Silkeborg Kommune*)
- Nye planprincipper i det åbne land (*Skive Kommune*)
- Rammer om det gode liv, planlægning med udsyn og omtanke
(*Svendborg Kommune*)
- De bynære landskaber i kommuneplanlægningen
(*Viborg Kommune*)
- Nye byroller (*Aalborg Kommune*)

Projekter under udvikling:

- Netværk om digitale kommuneplaner
- Detailhandel og bymidtestrategier
- Byernes rolle i klimastrategien
- Fortætning i eksisterende byområder

Hedensted: Klimaforandringer, vand og byudvikling

Klimaforandringernes konsekvenser er et centralt tema i Hedensted Kommunes planstrategi. Kommunen følger nu op med et eksempelprojekt, hvor der arbejdes med dette udvalgte tema i det åbne land.

En langsigtet strategi for klimatilpasning kræver et stærkt vidensgrundlag. Derfor indledes projektet med opbygning af en 3D-model over terrænen og vandforekomster, og der opbygges en hydraulisk model, som skal bruges til at kortlægge og simulere potentielle, fremtidige oversvømmelsesområder. Arbejdet koordineres med miljøcentrets arbejde med vand- og naturplanerne. Analyserne danner grundlag for en temaplan for klima og byudvikling, hvor der ud fra 2-3 konkrete arealvurderinger formuleres principper for byudvikling i samspil med vand, natur og landskaber. Landsbyråd og lodsejere inddrages i planprocessen.

Morsø: Landskabsuddannelse og helhedssyn

Morsø Kommune tager udgangspunkt i de traditionelle temaer fra regionplanlægningen, men målet er især at styrke landskabsplanlægningen gennem en overordnet landskabsanalyse. Den vil lægge rammerne for en mere detaljeret indsats i de delområder, der rummer særlige interesser eller potentielle konflikter. Den lokale landskabsforståelse inddrages også ved, at landdistriktsrådet udpeger "lokale landskabsbilleder" – steder som lokalbefolkningen sætter særlig pris på.

Det er ambitionen at styrke sammenhængen mellem analyser, planlægning og sagsbehandling. Det sker gennem en intern "landskabsuddannelse" i tre moduler, som øger kompetenceniveauet i hele forvaltningens arbejde med det åbne land – fra analyse til enkelt-sag.

Jeres valg

De fire eksempelprojekter afspejler en række af de udfordringer, som mange kommuner står overfor, og de mange til- og fravalg, som må træffes, når kommuneplanen for det åbne land skal udarbejdes. Fx

- Hvilke emner i det åbne land står højest på den lokalpolitiske dagsorden?
- Skal der udarbejdes nye analyser - eller er det eksisterende vidensgrundlag tilstrækkeligt?
- Hvordan struktureres hovedstruktur, retningslinier, rammer og redegørelse?
- Hvordan skabes der lokalt engagement – og hvordan prioriteres ressourcer og opgaver?

De fire eksempelprojekter giver ikke ét, men fire forskellige svar på, hvordan fremtidens kommuneplan for det åbne land kan struktureres. Erfaringerne vil blive spredt til landets øvrige kommuner via netværksmøder, artikler og Plan09s hjemmeside.

Christina Krog og Svend Erik Rolandsen, Plan09